

СССР УЗБЕКISTON

ЎЗБЕКISTON КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКISTON ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 164 (18.940). • Пайшанба, 19 июль 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

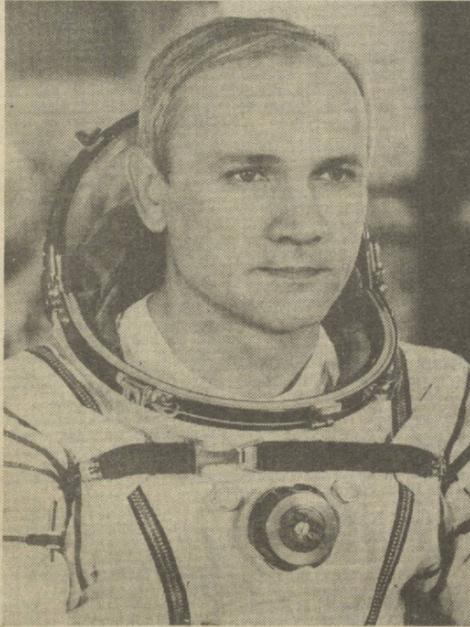
„СОЮЗ Т-12“ ПАРВОЗДА

ТАСС ахбороти

Космик фазони тадқиқ этиш программасига мувофиқ 1984 йил 17 июль куни Москва вақти билан соат 21 дан 41 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз Т-12» космик кемаси учирилди. Кема командири икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси полковник Владимир Александрович Жонибеков, бортинженер Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси

Светлана Евгеньевна Савицкая ва космонавт-тадқиқотчи Игорь Петрович Волклардан иборат экипаж кемани бошқариб бормоқда. Кеманинг парвоз программасида «Салют-7» — «Союз Т-11» орбитал комплекси билан туташув кўзда тутилган. Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волк 1984 йил 9 февралдан буён бошқарилаётган комплексда ишлаб келаётган

Леонид Кизим, Владимир Соловьев ва Олег Атьков билан биргаликда илмий-техника тадқиқотлари ва экспериментлари бажаришлари керак. «Союз Т-12» борт системалари нормал ишлаб турибди. Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волкиннинг кайфияти яхши. «Союз Т-12» кемасининг экипажи парвоз программасини бажаришга киришди.

ТАРЖИМАЙ ҲОЛ САТРАЛАРИ

«Союз Т-12» кемасининг командири Владимир Александрович ЖОНИБЕКОВ

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Владимир Александрович Жонибеков 1942 йил 13 майда Тошкент вилояти Бўстонлиқ районининг Искандар посёлкида туғилган. 1965 йилда учувчиларнинг Ейск олий ҳарбий-авиация билим юртини битириб чиққанidan кейин ҳарбий-ҳаво кучларида учувчи-инструктор бўлиб хизмат қилди. В. А. Жонибеков 1970 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси. У 1970 йилда космонавтлар отрядига қабул қилинди. В. А. Жонибеков космосга

уч марта парвоз қилди. У 1978 йил январь ойида «Союз-39» кемасида ҳалқаро совет-монгол экипажининг командири сифатида парвоз қилди. Бу экипаж «Салют-6» станциясида тадқиқот ва экспериментлар ўтказган эди. 1982 йил 6 февралда учинчи парвозида у «Союз Т-6» кемасида «Салют-7» орбитал станциясида ишлаган ҳалқаро совет — француз экипажининг командири бўлди.

«Союз Т-12» кемасининг бортинженери Светлана Евгеньевна САВИЦКАЯ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Светлана Евгеньевна Савицкая 1948 йил 8 августда Москвада туғилган. СССР ДОСААФнинг Марказий уюш — техника мактабининг ва Сергей Оржоникидзе номидаги Москва авиация институтини битириб чиққанidan кейин учувчи инструктор бўлиб ишлади. С. Е. Савицкая 1975 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси. У ВЛКСМ Марказий Комитетининг аъзоси. С. Е. Савицкая 1976 йилдан бошлаб синови учувчилар мактабида таълим курсини ўтиб, синов ишлари билан шуғулланди. У самолётларнинг

20 дан ортиқ типини билиб олади, «2-класс синови учувчи» малакасига эга. Светлана Евгеньевна СССР-да хизмат кўрсатган спорт мастери бўлиб, авиация соҳасида 18 та жаҳон рекордини ўрнатди, 1970 йилда энг баланд учиб буйича жаҳоннинг мушук чемпиони эди. С. Е. Савицкая ҳозирги вақтда конструкторлик бюросида ишлайпти, космик аппаратларни синаб кўришда қатнашмоқда. У 1980 йилда космонавтлар отрядига қабул қилинди. С. Е. Савицкая 1982 йил август ойида тадқиқотчи-космонавт сифатида «Союз Т-7» кемасида «Салют-7» орбитал станциясида биринчи марта космосга парвоз қилган эди.

«Союз Т-12» кемасининг тадқиқотчи-космонавти Игорь Петрович ВОЛК

Игорь Петрович Волк 1937 йил 12 апрелда Харьков об-ластининг Готвальд шаҳрида туғилган. 1956 йилда учувчиларнинг Кировград ҳарбий-авиация билим юртини битириб чиққанidan кейин ҳарбий-ҳаво Кучларида хизмат қилди. И. П. Волк — 1964 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси. И. П. Волк синови-учувчилар мактабин битириб чиққанidan кейин 1965 йилдан бошлаб синов иши билан шуғулланади. У гоёт мураккаб шариоли парвоз кўли оладиган юкори малакали мутахассисдир.

И. П. Волк «1-класс синови учувчи» малакасига эга, унга «СССРнинг хизмат кўрсатган синови учувчиси» фахрий унвони берилган. 4.700 соатдан ортиқ унган, бунинг 2.070 соати синов ишларига тўғри келади. 1969 йилда асосий ишдан ажралмаган ҳолда Серго Оржоникидзе номидаги Москва авиация институтини тамомлаб чиқди. И. П. Волк 1978 йилда космик парвозга ҳозирлик кўра бошлади. «Союз Т-12» кемасида ва «Салют» орбитал станциясида парвозга тайёргарлик курсини тўла равишда ўтди.

ТУТАШТИРИШГА ТАЙЁРЛАНИШМОҚДА

Учишни бошқариш Маркази, 18 июль (ТАСС). В. А. Жонибеков, С. Е. Савицкая ва И. П. Волкдан иборат экипаж бошқариётган «Союз Т-12» космик кемаси Москва вақти билан соат 12 гача ер теваригидан ўн марта айланиб ўтди. Учиш программасига мувофиқ космонавтлар кема бўлмаларининг герметиклигини ва ичкндаги системаларнинг ишлашини текшириб кўрдилар, белгиланган музьям олши режимларини бажардилар. Тўртинчи ва бешинчи айланларда «Салют-7» — «Союз Т-11» илмий-тадқиқот комплекси билан биринчи кўш импульслик айланиши маъқул ўтказилди. Травектория ўлчаш натижаларига кўра, ҳозир «Союз Т-12» кемаси орбитасининг параметрлари қуйидагича: — Ер юзасидан максимал оқислиги — 309 километр; — Ер юзасидан минимал оқислиги — 282 километр; — Айланниш даври — 90,2 минут; — Оғиши — 51,6 градус; Учиш нормал ўтмоқда. Космонавтлар Светлана Савицкая, Владимир Жонибеков ва Игорь Волк ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

МОСКВАГА ВИЗИТ

17 июль куни КХРП Марказий Комитети Сибсий бюросининг аъзоси, КХР Министрлар Советининг Раиси Чан Си Совет ҳукуматиинг таълифига биноан Москвага келди. Кремлда Н. А. Тихоновнинг Чан Си билан музокаралари бошланди. Музокараларда Совет Иттифоқи Халқ Кампучия Халқ Республикаси ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш масалалари асосий ўрин олди. Томонлар марксизм-ленинизм, пролетар интернационализи принципларига асосланган ва ҳар икки мамлакат халқларининг тўб манфаатларига мос бўлган Совет — Кампучия муносабатларининг боришидан мамнун эканликларини билдирдилар. Н. А. Тихонов ва Чан Си КПСС билан Кампучия Халқ революцион партияси ўртасидаги алоқаларни янада кенгайтириш кераклигини айтдилар. Бу алоқалар Совет — Кампучия муносабатларининг бутун комплексини учувчи принципал аҳамиятта эгадир. Совет томони СССРнинг янги ҳаёт қурилишида, революция галабаларини ҳимоя қилишда қардош Кампучияга ҳар томонлама ёрдам ва мадад бериш йўли изчил йўл эканлигини яна таъкидлади. Музокараларнинг қатнашчилари икки томонлама иқтисодий ҳамкорлигини чуқурлаштириш ва тақомиллаштириш йўллариини муҳомама қилдилар. Бу ҳамкорлик КХРнинг халқ ҳўжалигини ривожлантиришга, КХР аҳолисининг турмуш даражасини оширишга салмоқли ҳисса қўлимоқда.

Халқаро проблемаларни муҳомама қилиш вақтида Совет Иттифоқи ва Кампучия Халқ Республикаси тинчлик ва халқаро хавфсизлигини изчил ва наътият билан ҳимоя қилишга, АНШ ҳамда унинг иттифоқчиларининг милитаристик йўлга аниқ қаршилик кўрсатишга, жаҳоннинг ҳамма раёнларида вазиитини соғломлаштиришга иштирокчиларини уқтириб ўтишди. Чан Си айтдики, Кампучия раҳбарлари, Кампучиянинг бутун халқи КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненконинг, бошқа Совет раҳбарларининг баёнотлари ҳамда нутқларида баён этилган тинчликсевар конструктив тақлифларини, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ядро уруши хавфининг олдинчи олиши

ШОНЛИ САНА МУНОСАБАТИ БИЛАН ҚУТЛОВ

Шонли сана — Сандиочилар халқ революцияси галабасининг беш йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Сандиочилар Миллий оозлик фронтининг миллий раҳбарлигига, Никарагуа Миллий тикланиш республика ҳукуматиининг раҳбар кенгашига, Никарагуа Республикасининг Давлат Кенгашига табрич телеграммалар йўлланган. «Сандиочилар Миллий оозлик фронтини раҳбарлигида амалга оширилган революция Никарагуа халқига социал адолат, демократия ва тараққиёт йўлида чинакам миллий тикланишининг кенг истиқболларини очиб берди. Жаҳоннинг ҳамма қисминдаги демократия кучлари Никарагуада аҳоли кенг табақаларининг манфаатларини қўлаб амалга оширилаётган социал-иқтисодий ўзгаришларини, халқ ҳокимиятининг мустахкамланаётганлигини, мамлакатда маданият юксалиб бораётганлигини хайрихоҳлик билан қутлаб турибдилар, мамлакатининг ички ишларига аралашиб йўлидаги уришилларини, Вашингтон бу мамлакатга нисбатан ўтказиб келаётган давлат терроризми сиёсатини қатъиян қораламоқдалар. Никарагуа халқи агрессия, ҳуруж ва дўш-пўнсаларга қарама-қарши ўз суверенитетини ва ўзининг революцион галабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилимоқда. Сандиочиларнинг ўз ватани оозлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган адолатли курашини, Никарагуа ҳукуматиининг конструктив тинчликсеварлик сиёсати халқаро майдонда кенг қўллаб-қувватламоқда ва бу сиёсатга нисбатан бирдамлик изҳор қилинмоқда. Утган беш йил ичнда Совет Иттифоқи билан Никарагуа Республикаси ўртасидаги муносабатлар тез ривожланди. Бу муносабатлар тенглик, бир-бирини ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик ва дўстона ҳамкорлик принципларига асосланган». (ТАСС).

БУ ЮҚ ОБРАЗНИНГ ҚИЁФАСИ

«Ҳозирги замон Польша тасвирини санъатида В. И. Ленин образи (Польша қайта тикланган кунининг 40 йиллигига)» выставкасининг экспозициясини Варшава ва Краковдаги В. И. Ленин музейлари фондларидан олинган тасвирлик санъат, ҳайкалтарошлик, графика асарлари ташкил этди. Виставка 17 июль куни Москвада, В. И. Ленин Марказий музейида очилди. Виставкани очиб маросимида КПСС Марказий Комитети бўлим мудириининг биринчи ўринбосари О. Б. Рахманин, ПХРнинг СССР-даги элчиси С. Кочюлек, социалистик мамлакатларининг Совет Иттифоқидаги элчихоналари вакиллари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ ҚАЧОНГАЧА СУДРАЛАСИЗ?

Самарқанд областида чорва учун мустахкам озуқа базаси яратишга етарли эътибор берилмаяпти

ларда дағал хашак жамғариш маъсулиятини иш шу кунининг талаблари асосида таъкил этилганлиги қувончлидир. Каттақўрғон, Пахтачи районлари азаматлари бу соҳада областа қарвонбошилик қилмоқдалар. Дағал хашак, пичан, витаминли ўт уйи тайёрлаш борасида бу районларда қувончли натижаларга эришилмоқда. Лекин, областа дағал хашак жамғариш суръати шу кунининг талабига жавоб беришмайди. Ҳозирча областа бўйича йиллик план 40 процентдан зиёдроқ бажарилди, холос. Жами 260 миң тоннага яқин дағал хашак тайёрланди. Бу кўрсаткич 1983 йилнинг 15 июлигача тайёрланган хашакнинг атиги ярмини ташкил этади. Тан олиш керакики, бундай катта тафовут вужудга келишининг маълум даражада объектив сабаблари бор: баҳорда ёғингарчилик кам бўлгани оқибатида ўт-ўлан ўсмай қолди. Бу ҳол меҳнат унумини пасайтириб юборатди. Аммо бу баҳонани рўқач қилиб кўрсатиш асло ўринли эмас! Негаки, областининг даярлик бачча районларида дағал хашак зервалари етарлидир. Афсуски, айрим районлар ва ҳў-

жалиларнинг раҳбарлари ва мутахассислари мавжуд зервалардан тўла-тўқис фойдаланишни хаёлларига келтирмаётдилар. Ём-хашак жамғариш Советобод, Қўшарбот, Булуғур, Оқдарё, Болшевик, Иштихон районларида айниқас ночор аҳволда. Бу районлар областа эгаллаб турилибди. Йиллик планларини атиги 20—35 процентдан адо этганлар. Корасўлиликка ихтисослаштирилган Советобод район чорвадорлари суръатини кучайтириш ўрнига кун сайин туштириб юбормоқдалар. Очиги, районда дағал хашак жамғариш бўйича бачча имкониятлар — ички кучи, қудратли машина-механизмлар етарлидир. Белоен йилловларда кўп миқдорда ўтулан битган. Ҳамма гап ана шу қимматбаҳо озуқани тезорқ йилгиштириб олишга бозорганмат давларини бой бериб, техника воситалари, махсус бригадалар кучидан самаралы фойдаланишмаяпти. Оқибатда 15 йилгача дағал хашак тайёрлаш плани 30 процент афрофида бажарилган холос. Райондаги «Улус», «Ҳар-

йилли шариолида айниқас дағал хашак чорвадор учун қанчали қадрли бўлиши ҳозирданки билиниб турибди. Аммо совхоз ишчи-хизматчилари бунинг сезмаётганига ўхшамайдилар. Ахир, янги йиллик йўналишда, янги 1 июльгача бу ҳўжаликда атиги 20 тонна хашак тайёрланган шундан далолат бермайдими? Ганимат фурсатлар ўтиб бормоқда. Лекин ҳўжаликда хашак тўплаш суръатини ташлаштиришда жиддий ўзгариш бўлгани йўқ. Ҳўжалар активларини ошириш, техникадан фойдаланиш коэффицентини ўстиришда тадбиркорлик сезилмайди. Худди шундай ҳоли Жомбой райониди «Галабанин 30 йиллиги» совхози. Оқдарё райониди Энгельс номида колхозда ҳам учратиш мумкин. Булуғур райониди «Тошкент» совхозида, айниқас, ачинарли аҳвол қўйиб ташланади. Бу ҳўжаликда ём-хашак тайёрловчи ихтисослаштирилган бригадаларнинг иш унуми пастлигича қолмоқда, қувонк ва ҳафталик график кўрсаткичлари бажарилмаяпти. Совхоз маълумотиини, партия ва ишчилар комитетлари бундай совуққонликнинг олдинчи оқибати бўлиши билан меҳнат унумдорлигини ўстириш тадбирларини белгилашмаяпти. Мана шу сингари беғамлик оқибатида юкорида номлари тилга олинган ҳўжаликларда дағал хашак жамғариш бўйича хашак планлари ҳаёт 20 процентга ҳам етказилмапти. Бундай сустхалик қачонгача давом этарини? Нарпай райониди «КПСС XXVI съезди» совхоз чорвадорлари ҳам ўтган йиллар сабақларидан тегинли хулоса чиқариб олишмаётгани кишини ажаблантиради. Бу

ЎЗБЕКISTON БИЛАН ТАНИШУВ

Қувайт давлатининг мудофаа министри шайх Салим Сабоҳ ас-Салим ас-Сабоҳ икки кун мобайнида Ўзбекистон ҳаёти билан танишди. У КПСС Марказий Комитети Сибсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновнинг таълифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди. Меҳмон Тошкент ва Самарқанднинг диққатга сазовор joyларини кўздан келтирди. Ўзбекистон ССР

Олий Совети номидаги Самарқанд олий ҳарбий автомобиль командирлари билим юртида бўлди

Қувайт давлатининг мудофаа министри 18 июлда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

А. ДИЛМУРДОВ, «Совет Ўзбекистони» муҳбири.

МУЛ ХОСИЛНИ КУЗЛАБ

ЧЕКАНКНИ ҲАЗ ВАҚТИДА УТҚАЗИШ КҮП ВА СИФАТЛИ ПАХТА ЕТИШТИРИШ ГАРОВИДИР

Бу йилги июлда об-хаво шароитлари қарамай, республикамиз пахтакорлари фан-техника йиғилишларини, илгорлар тажрибасидан кенг фойдаланиб, фидокорлар меҳнат қилди. Натيجанда план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашдаги даржада ҳосил етиштиришга мустақам замин яратилди. Аввало, кўплаб майдонларда чигит бехато ундириб олинди. Кўчатлар сонининг бут, гектарларнинг тўла бўлиши таъминланди. Ҳозир ғўзалар қўйғос ҳосил тўплаш даврига кирди. Эндики вазира илгор агротехника усулларини кенг қўланиб, мўл ва эртаги ҳосил етиштиришни таъминлаш, давлатга асосан беришни, иқтисодий, қисман, учинчи сорт хом ашё топиширишга эришишдан иборат. Бунинг учун июлнинг қолган кунлари ва август ойида барча агротехник тадбирларни ўз вақтида бажаришга катта аҳамият бериш талаб этилади. Ҳимудан чеканканинг ўз муқаддимида, сифатли ўтқазини ўсимлигини ортқича ўсиб кетишининг олдини олади, ҳосил элементларининг пайдо бўлишини тезлаштирилади, қўсақларнинг тўла сақланиши, эртаги ва сифатли ҳосил олинишини таъминлайди.

Чеканка ғўза шохларидаги ўсиш нўқталарини чилпиб ташлашди. Бунда чеканка муқаддими тўри бериш катта аҳамиятга эга. Тақриблар шунинг кўрсатишича, чеканка муқаддими олдин ёки кейинроқ ўтқазилса ҳосил намайишига қўлай, сифати ҳам пасаяди. Чеканка муқаддими белгилашда кўчат қалинлиги, шохлигини, тупроқ унумдорлиги ва ҳосил тўплашда му-

ҳим ҳисобланган бошқа омилларга катта эътибор бериш керак. Кўчатлар сонини кўп бўлиса чеканкани ҳосил элементларини кўпроқ тўплашда ҳам ўтқазса бўлаверади. Агар кўчатлар сонини ўртача бўлса ҳосил элементларини ўртача миқдорда пайдо бўлганда, кўчатлар сонини оярақ бўлса ҳосил элементлари кўпроқ тўпланганда чеканка қилиш керак. Масалан, ўрта толали пах-

БИЗНИНГ ТАВСИЯЛАР

та чигити экилган унумдор тупроқли майдонларда ҳар гектар ерда кўчатлар сонини 100—120 мингга бўлса, чеканкани ғўзада 15—16 та ҳосил шохлари пайдо бўлганда, 120—130 мингга бўлса, ҳар тўда 14—15 та, 75—90 мингга бўлса 17—18 та ҳосил шохлари пайдо бўлганда ўтқазини лозим. Илгичча толали ғўза навлари экилган майдонларда чеканкани тўри бажариш алоҳида аҳамиятга эга. Бундай нав ғўзаларда 18—22 та ҳосил шохлари пайдо бўлгандагина чеканка қилиш мақсадга мувофиқдир. Асосий эътиборни ғўзанинг қай даржада шохланганлигига қаратмоқ даркор. Масалан кўп шохли, тарвақайлаб ўсувчи «АШ—25» ғўза нави экилган майдонларда ҳар тўда 18—20 та «Термиз-1—4» нави ғўзасида эса 20—22 та шох пайдо бўлганда чеканка қилишга киришмоқ керак. Усимлигининг биологик хусусият-

лари бўйича чеканка қилиш муқаддими тўри берилаётган ҳосилдорликка бевосита таъсир этади. СоюзНИХИ тажрибасига кўра ғўза умуман чеканка қилинганда ҳосилдорлик тектар бошга 39,2 центнерини ташкил этиди. 1,2 та ҳосил шох пайдо бўлганда чеканка ўтқазилди, ҳар гектар ердан 43,4 центнердан хирмон ҳосил қилинди. 13 та ҳосил шох пайдо бўлганда, ўтқазилганда бу кўрсаткич 47,6 центнерни, 14 та ҳосил шох пайдо бўлганда ўтқазилганда 48,6 центнерни, 15 та ҳосил шох пайдо бўлганда ўтқазилганда 49,3 центнерни, 16 та ҳосил шох пайдо бўлганда ўтқазилганда 50,3 центнерни, 17 та ҳосил шох пайдо бўлганда, бир оқ кечиброқ ўтқазилганда эса 47,5 центнерни ташкил этиди. Демак, августда ўтқазилган чеканка кўтилган самарани берилади. Шунга қарамай кўпгина районлар ва ҳўжалиқларда «бу муҳим агротехник тадбирини 20 августга асосан равишда қўйиб юборишди. Натيجанда бу ҳосилга ҳам, унинг сифатига ҳам салбий таъсир қўрсатади.

ТАВСИЯЛАР «СОУЗХЛОПОК» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ МУТАХАССИСЛАРИ ТОМОНИДАН ТАЙЯРЛАНГАН.

Абдуллажон ака конфектни олиб боғчага борди. Болалар уни ўраб олишди. Конфектни улашди берди. У ердан чиқиб стадионга ўтди. Футболчилар машқ қилишгаётган экан. Сўхбатлашди. Чиниб кетаётган тренер билан хавиллашди.

ИГИЛИШ тугади. Одамлар тарқала бошлади. Абдуллажон ака машинага ўтириб «Уйга» деди, шобёр олди бўйича. Машина йўлга кетди. Одамлар йўлнинг икки чеккасидан уйларига кетишмоқда. Ешлар қўлларини силтаб хайра-шадилар қолганлари қўларини қўқисларига қўйиб таъзим билан собиқ раисни нуқтаздилар. Ҳа, энди у собиқ раис.

билан тарс-тарс ёра бошди. Кампирни чикди. — Ҳой нима қилиясиз, дадаси? — Утин ёрман. — Қўзангиз-чи, болалар ёриб берар. — Менчи? — Келинг, тинчгина бир пиёла чой ичайлик. — деди шақриллаб қайнаётган самардан сув қўйиб, чойнакни ўтхонага қўйди.

Абдуллажон ака конфектни олиб боғчага борди. Болалар уни ўраб олишди. Конфектни улашди берди. У ердан чиқиб стадионга ўтди. Футболчилар машқ қилишгаётган экан. Сўхбатлашди. Чиниб кетаётган тренер билан хавиллашди.

Кенг асфальт йўлнинг икки четида саф торган минаретақлар, мажнунтоллар, ҳамма-ҳамма уни қўзғайибди. У мана шу машинага ҳам охириги марта ўтириши, шобёрнинг ҳам охириги марта «уйга ҳайда», дейиши. Абдуллажон ака холқога ўтириб беш йил раислик қилди. Мана шу йўлдан ўттириб беш йил юрди, дала келди, ҳар бир хонадонда бўлди. Ҳолқоз территориясида лиммаси бўлса, унинг кўз унгида, иштирокда дунёга келди. Ҳаммаси қафтида тургандай унга аён. Ҳолқоздаги қимирлаган жонни хулқ-атвориғича билди.

— Ҳозир, — дед Абдуллажон ака охириги ғўзани тик қўйиб болта билан урди. Уни ҳам майда тарашага айлантди, ўридан турди. Қаддини ростлаб, қўйини оқ қўйиб олиб пешона-сидига терни артди. Келиб, ёғоч қараётган, чўғдай қилди, кўрпачага ўтириди. Кампирни чой қўйиб узатди.

— Тўшқани нима овқат қилиб берар, — сўради кампир. — Ош! — Не, иккаламизга ош қиламизми?

Узним бутун холқоз аҳли кўчиб келибди. Шундай катта клубга ҳам сизмади. Эшлар лаг очиб қўйилди. Одамларнинг унга бўлган меҳри-оқибатини биларди. Лекин бугунгидай, ҳозирдай ҳис қилмасди. Ҳаммаси илгич гап айтиди унга. Янаб бермайми, ҳам деди йилди. Балки ишлаб берса бўлармикми?

— Яхши одам ош устида, деган гап бор, гуруҳини дадиқор солиб дамлавер, битта-яримта насибаси қўшилган келиб қолар. — Ошни кечкурун қилай, бутун Андижондан катта ўғилнинг ҳам келади, — деди кампир.

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

Райкомга ўзи борди. Аввалога рози бўлишмади. Ҳали сиздан умидимиз катта, ишлайсиз, дейишди. Лекин Абдуллажон ака тушунтирди.

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

Тўри, холқоз ривожланди, гуллади, ишнади. Аммо бу чегара эмас. У яна ҳам юксалишни керак. Бунинг учун ешларга йўл берилик. Уларга мададор бўлайлик, деди.

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

Маъқул тушди. Мана бугун унинг ўрнига. Икромжонни раис қилиб сайлашди. Яхши бўлди. Ҳа, тарбиялади, ўқитди, ўргатди. Енида ўзи йил агроном бўлиб ишлади. Еш, билимдон, куч-қувватга тўлган, етилган пайти. Уни ўзи тавсия қилди. Ишончи қомил, ҳўжаликни яна олга олиб кетди.

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

Ундай деманг, биз ота-боладай бўлиб қолганамиз, мен сизни ҳеч қачон унутмайман, — деди шобёр кўзига гилт-гилт ёш олиб. — Эшимин сендай меҳнатқам одамлар учун доим очин, келиб тургин, — деди Абдуллажон ака.

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

— Не, тўшқани ҳам қилавер, кечкурун ҳам ош дамлайсан!

ЕРДАМЧИ ХҲЖАЛИК — КОНИ ФОЙДА

ТЕМИРҲЎЛЧИЛАР ДАСТУРХОНИГА

Урта Осий темир йўл бошқармасининг ёрдэмчи хўжалиқ хўсбошгани Калинин районидаги «Ўзгориш» совхоз турдош корхоналар ичида пешадамлардан бири хўсбошанади. Хўжалиқ миришкорлари СССР Темир йўл миришкорлиги ва темир йўл транспорт хўдмилари касса-ба союзи Марказий Комитетининг кўмаки билан байроғини кўп марта қўлга киритган. Совхоз кўп тармоқлиқдир. Бу ерда ҳар йили мўл-кўл савзавот ва чорвачилик маҳсулотлари, мева, узум етиштирилиб, сифатли ҳўлда темирйўлчилар дастурхонига етказиб берилмоқда.

Ёрдэмчи хўжалигининг чорва фермаларидаги ишлар, яниқса, хўш ташкил этилган.

Р. Шамсидинов фотоси. (У.ТАГ.)

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТАР • ШАРҲЛАР

ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯ СЪЕЗДИ

САН-ФРАНЦИСКО. (ТАСС). Бу ерда АҚШ демократик партиясининг съезди бошланди. Съезд делегатлари партиясининг ноябрь ойида ўқазилган президент сайловидан янги платформасини маълумлашлари, шунингдек АҚШ президенти ва вице-президенти лавозимларига номзодлар кўрсатишлари керак.

ДАДИЛ ОДИМЛАР

Бутун Никарагуа Республикасидаги уришлари барбод этилмоқда. Оқ уйнинг сийсат ва дипломатия соҳасидаги кирдиючиликлари қарамай Никарагуага халқаро майдондаги завоқлари мустақимликни қўқисди. Бутунги кунда у Биладель Миллатлар Ташкилотини Хавфсизлик Кенгашининг аъзоси деган фахрли ўрнига эгаллаб турибди. Бюджетга қўшимаслик ҳаракатида Никарагуанинг обрў-эътибори ўсумоқда. Революцион Никарагуанинг жаҳондаги барча мамлакатлар билан, аввало социалистик мамлакатлар билан муносабатлари кенгайиб бормоқда.

Сандино Миллий озодлик fronti миллий рабарлигининг аъзоси, Никарагуа миллий тиланиш ҳукумати раҳбар кенгашининг координатори Даниэль Ортега шу йил июнь ойида Москвада совет партия ва давлат раҳбарлари билан улашувлар чоғида олиб борилган музокараларда янги томон тенглик, бир-бирининг ҳурмат қилиш, бир-бирининг ишита аралашмаслик принциплари асосида Совет — Никарагуа муносабатлари муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини мамунунят билан қайд қилди.

Совет Иттифоқи ёш мустақил Никарагуанинг ўз ономинасини ривожлантиришда қардошларча ёрдэм кўрсатмоқда. Никарагуаликлар қўллаб қўвишмоқда. Никарагуаликлардан бири миллиондан ортқича иштин республика аҳолисининг учдан бири қисми ўқимокда.

Рейган маъмуриятининг Сандино Ватайин халқаро майдонда янқалаб қўйиш йў-

деи Алёша чап томонга юзланиб кетди. Бир мўлажал жойга бориб ўқ унди. Немислар ўша томонга ёпириди. Сени елкама олиб жўнадим. Ҳамон қон кетарди. Алёша немисларни қалғитиб бизга етиб келди. Иккаламиз сени кўтариб жўнадим. Ҳамон қон кетарди. Алёша немисларни қалғитиб бизга етиб келди. Иккаламиз сени кўтариб жўнадим.

Рейган маъмуриятининг Сандино Ватайин халқаро майдонда янқалаб қўйиш йў-

Г. Надежди фотоси. (ТАСС.)

КУЧ-ГАЙРАТНИ БИРЛАШТИРИШ КЕРАК

ДАМАШҚ. (ТАСС). Сурия пойтахтида араб мамлакатлари парламент иттифоқи ўз ишнини давом эттирмоқда. Иордания, Шинмолий Яман, Ливан вакиллари мажлисларда сузлашган вакиллари АҚШ ва унинг иттифоқисини Исроилнинг Яқин Шарқдаги хатарли янги мустақимликчилар режаларини барбод этиш мақсадига араб мамлакатларининг бирлашган ҳаракати қилишни муҳим эътиборини таъкидлашди. Қувайт миллат мажлисининг раиси Муҳаммад Юсуф ал-Адасани араб давлатларининг мажнун иттифоқларга чек қўйишга ва регионда харобий кучлар хавф тулдирётган бир пайтада янқалаб келиш билан мустақимлаш учун конкрет чоралар кўришга даъват этиди. У Эрон билан Ироқ ўртасида қонли мокаррини дарҳол тўхта-тиш ва араб халқларининг куч-гайратларининг уларнинг қонуний миллий орузларини рўйба қилиришга сафарбар қилиш зарур эканлигини уқтирди.

Қувайт парламентининг бошлиғи араб мамлакатларини Ливанини, шу мамлакат жанубидаги миллий қаршилиқ ҳаракатини кўпроқ қўллаб-қувватлашга чакирди. Ана шу қаршилиқ ҳаракати Исроил оқуқулақисига қарши, Ливан дерида тинчлик ва барқарорлиқни тинчлаш учун кураш олиб бормоқда.

Индияна штатидан республика сенатор Дэн Куэйл Вашингтонда матбуот конференцияда сузга чиқиб, ҳар бир америкаликдан биттаси ўзини ва ўқинини билмайди, деб айтди. Пренса Латина агентлиги сенаторнинг сузларига асосланиб Америка Қў-

шунингдек, Гватемала, Гондурас ва Салвадордаги ватапарвар кучларнинг Америка интернационалига қарши, озодлик ва мустақимлик қўлидаги қару-қувватлаётганликларини назор қилади.

АГРЕССИВ СИЁСАТ ТАНҚИД ҚИЛИНДИ

КАРАКАС. (ТАСС). Марказий Америкада тинчлик ва Никарагуа халқи ҳамда региондаги бошқа мамлакатларининг халқлари билан бир-

дамлик учун курашга баъзи америкалик вакиллари билан бир-бирда ўз ишнини таъминлади. Конференция делегатлари революцион Никарагуа

ма Штатларнинг 23 миллион граждандан кўпроқ ҳаққонан ҳам саводсиздир, деб таъкидлади.

НАЖОН БУЙЛАБ

ТАЪМИРГА ИНЪОМ АЖРАТИНГ

Пекиннинг оқшомги газетаси ХХР халқига Буюк Хитой деворини таъмирлаш ишн учун инъом маблағи ақратилганга даъват этиди. Деворнинг Хитойнинг шимолдаги узунлиги 2,400 километр бўлган қисми шикостирилганлиги сабабли пўл тўполчилар уюмаси тузилган.

